

รายงานการพิจารณาศึกษา

ของ

คณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ
ติดตามมติของสภาและตรวจรายงานการประชุม
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เรื่อง การพิจารณาศึกษาและติดตามผลการใช้งบประมาณของ
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

สำนักกรรมการ ๓
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(สำเนา)

ที่ สว (สนช) (กมธ๓) ๐๐๑๙/ (ร ๓๓)

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษาและติดตามผลการใช้งบประมาณของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
แห่งชาติ ของคณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ ติดตามมติของสภาและตรวจรายงาน
การประชุม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๐/๒๕๔๙ วันพุธที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๔๙
ได้ลงมติตั้งใช้ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๗๓ วรรคท้าย เป็นการชั่วคราว
เฉพาะกรณี ต่อมาในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๔๙ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๗
ธันวาคม ๒๕๔๙ ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ ติดตามมติของสภา
และตรวจรายงานการประชุม ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๗๓
วรรคสอง (๒๑) ซึ่งกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นายกำธร อุดมฤทธิรงค์	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายเชนทร์ วิวัฒน์บวรวงศ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. พลตำรวจเอก สุนทร ชัยขวัญ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายแถมสิน รัตนพันธ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายทวี สุรฤทธิกุล	เลขานุการคณะกรรมการ
๖. นายจักราวุธ นิตยสุทธิ	โฆษกคณะกรรมการ
๗. นายเกียรติ บุญเจือ	กรรมการ
๘. นางเดือนใจ ดีเทศน์	กรรมการ
๙. นายทรงพล ทิมาศาสตร์	กรรมการ
๑๐. นายทศพร ศิริสัมพันธ์	กรรมการ
๑๑. พลเรือเอก ประเสริฐ บุญทรง	กรรมการ
๑๒. นายเพชร ยุติธรรมดำรง	กรรมการ
๑๓. นายอรรคพล สรสุชาติ	กรรมการ

ในการนี้ คณะกรรมการได้มีการพิจารณาศึกษาและติดตามผลการใช้งบประมาณของกองทุน
หมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ และได้จัดทำรายงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว

LIR
/จึงกราบเรียน...

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอรายงานการพิจารณาศึกษาและติดตามผลการใช้
งบประมาณของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ของคณะกรรมการ ต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติ
แห่งชาติพิจารณาต่อไป ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๙๒

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) กำนธ อุดมฤทธิจ

(นายกำนธ อุดมฤทธิจ)

ประธานคณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ

ติดตามมติของสภาและตรวจรายงานการประชุม

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

จินดา ประสมทรัพย์

(นางสาวจินดา ประสมทรัพย์)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมฯ

สำนักกรรมการ ๓

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกรรมการ ๓

โทร. ๐ ๒๔๓๑ ๙๒๒๗- ๘

โทรสาร ๐ ๒๔๓๑ ๙๒๐๗

สารบัญ

	หน้า
๑. วิธีการพิจารณาศึกษา	๑
๒. ผลการพิจารณาศึกษา	๓
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ	๔
- ประวัติความเป็นมา	๔
- ผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ	๕
- ปัญหา ข้อจำกัดและแนวทางแก้ไขในการดำเนินงานของกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ	๘
๓. ข้อเสนอแนะและข้อสังเกตของคณะกรรมการ	๙

รายงานของ

คณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ ติดตามมติของสภาและตรวจรายงานการประชุม เรื่อง การพิจารณาศึกษาและติดตามผลการใช้งบประมาณของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

.....

ด้วยในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๐/๒๕๔๙ วันพุธที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๔๙ ได้ลงมติตั้งใช้ข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๗๓ วรรคท้าย เป็นการชั่วคราวเฉพาะกรณี ต่อมาในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๔๙ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๔๙ ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ ติดตามมติของสภาและตรวจรายงานการประชุม โดยมีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำ กิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลในด้านงบประมาณ ติดตามและประเมินผล การรับ การใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปีของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งการปฏิบัติตามมติของสภา การตรวจรายงานการประชุมของสภา และเปิดเผย รายงานการประชุมลับของสภา ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๗๓ วรรคสอง (๒๑) ซึ่งคณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาและติดตามผลการใช้งบประมาณของกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงาน ผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติ แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๙๒ ซึ่งปรากฏผลดังนี้

๑. วิธีการพิจารณาศึกษา

การดำเนินงานของคณะกรรมการ

๑.๑ คณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณฯ ได้ตั้งคณะอนุกรรมการ ติดตามผลการใช้งบประมาณของรัฐบาล องค์การมหาชนและกองทุนขึ้น โดยให้มีอำนาจหน้าที่พิจารณา ศึกษาข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการติดตามผลการใช้งบประมาณของรัฐบาล องค์การมหาชนและกองทุน รวมทั้งรวบรวมข้อมูลรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนข้อเสนอแนะอื่น ๆ โดยมีอำนาจออกคำสั่งเรียก เอกสาร หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำ หรือในเรื่องที่ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาได้ตามที่เห็นสมควรแล้วรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณาต่อไป ซึ่งคณะอนุกรรมการประกอบด้วย

- ๑) นายทศพร ศิริสัมพันธ์
- ๒) นายอรรถพล สรสุชาติ
- ๓) พันตำรวจโท ชัชวาล บุญมี
- ๔) นายบัณฑิต สุภัคฉนิช
- ๕) นายเดชา ดีผดุง
- ๖) นายชนะ รุ่งแสง

ประธานคณะอนุกรรมการ
รองประธานคณะอนุกรรมการ
อนุกรรมการ
อนุกรรมการ
อนุกรรมการ
อนุกรรมการ

๗) นายวิจิต ภูประดิษฐ์	อนุกรรมการ
๘) นายฐนันทศรณ์ เลิศฤทธิศิริกุล	อนุกรรมการ
๙) พันเอก ชินรัชต์ รัตนจิตเกษม	อนุกรรมการ
๑๐) นายกฤษกร สุขเวชชวรกิจ	อนุกรรมการ
๑๑) นางสาวอรกัลยา เลิศฤทธิศิริกุล	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

๑.๒ คณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณฯ ได้แต่งตั้งนางสาวจินดา ประสมทรัพย์ ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมและติดตามมติของวุฒิสภา สำนักกรรมการ ๓ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นผู้ช่วยเลขานุการตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อ ๘๓ วรรคสาม

๑.๓ คณะอนุกรรมการฯ ได้ตั้งคณะทำงานติดตามผลการใช้งบประมาณขององค์การมหาชนและกองทุนขึ้น โดยมีอำนาจหน้าที่พิจารณาศึกษาข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับการติดตามผล ประเมินผล การรับ และการใช้จ่ายงบประมาณขององค์การมหาชนและกองทุน รวมทั้งรวบรวมข้อมูล รายละเอียดที่เกี่ยวข้องตลอดจนข้อเสนอแนะอื่น ๆ แล้วรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะอนุกรรมการฯ เพื่อพิจารณาต่อไป ซึ่งคณะทำงานคณะนี้ ประกอบด้วย

๑) นายชนะ รุ่งแสง	ประธานคณะทำงาน
๒) นายสิริวุทธิ์ เสียมภักดี	คณะทำงาน
๓) นายชยกร ปุตราเสถณี	คณะทำงาน
๔) รองศาสตราจารย์จารุพร ไวยนันท์	คณะทำงาน
๕) ดร. วิบูลย์ แสงกาญจนวนิช	คณะทำงาน

๑.๔ หน่วยงานที่คณะอนุกรรมการฯ ได้เชิญมาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และแสดงความคิดเห็น คือ

สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (สทบ.)

๑) นายอำนาจ ทองเบ็ญญ์	รองผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
๒) นายวารักษ์ เน็ดน้อย	ผู้อำนวยการฝ่ายปฏิบัติการและเครือข่ายสัมพันธ์ สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
๓) นางอุไรวรรณ มหาทรัพย์	ผู้อำนวยการฝ่ายอำนาจการ สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

๑.๓ คณะอนุกรรมการฯ ได้พิจารณาศึกษาศึกษาข้อมูลจากเอกสาร รายงาน กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง สถิติและตัวเลขที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งคำวิจารณ์และการแสดงความคิดเห็นของคณะอนุกรรมการฯ และบุคคลต่างๆ

๒. ผลการพิจารณา

คณะกรรมการฯ ขอเสนอรายงานการพิจารณาศึกษาและติดตามผลการใช้งบประมาณของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พร้อมทั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ และหากสภานิติบัญญัติแห่งชาติเห็นชอบด้วยกับรายงานการพิจารณาศึกษา รวมทั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ขอให้โปรดแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่ประชาชนและประเทศชาติต่อไป

(นายทวี สุรฤทธิกุล)

เลขานุการคณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ

ติดตามมติของสภาและตรวจรายงานการประชุม

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ประวัติความเป็นมา

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ก่อตั้งขึ้นด้วยปรัชญาและหลักการสำคัญที่มุ่งเสริมสร้างผู้คนในหมู่บ้าน ชุมชนและท้องถิ่นให้พึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้วยการให้ชุมชนเป็นผู้กำหนด และจัดการหมู่บ้านหรือชุมชนตามภูมิปัญญาหรือทุนทางสังคมของตนเองในด้านการเรียนรู้ การสร้างและการพัฒนาความคิดริเริ่มเพื่อการแก้ไขปัญหา การสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนและองค์กรชุมชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง รวมทั้งการกระตุ้นเศรษฐกิจของหมู่บ้านและชุมชนเมืองอันเป็นฐานรากของประเทศ ตลอดจนการสร้างภูมิคุ้มกันทางด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะการจัดระบบสวัสดิการในชุมชน ซึ่งมีความสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็น จึงได้จัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติขึ้น เพื่อให้เป็นแหล่งเงินทุนสำหรับจัดสรรเงินทุนหมุนเวียนแก่กองทุนหมู่บ้าน เป็นกลไกให้ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองเข้าไปใช้ในการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือเพิ่มรายได้ และลดรายจ่ายในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง และเพื่อให้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ รวมทั้งกองทุนหมู่บ้านและกองทุนชุมชนเมือง สามารถพัฒนาเป็นสถาบันการเงินชุมชนในอนาคต โดยมีกระบวนการทัศน์ด้านการบริหารและการพัฒนาที่มุ่งสร้างกระบวนการเรียนรู้ ที่มีรูปแบบ วิธีการคิด และมุมมองที่เปิดกว้าง มีคุณธรรม และมีการเรียนรู้ร่วมกัน โดยอาศัยหลักของการเอื้ออาทร ตลอดจนมีการสร้างและพัฒนาความคิด ความเข้าใจให้เป็นระบบในลักษณะของการบูรณาการทุกเรื่องเข้าด้วยกัน และสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายกองทุนในทุกระดับอย่างยั่งยืนและต่อเนื่อง

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๔ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๔๔ และฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๕ ตามนัยมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดให้กองทุนฯ อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของนายกรัฐมนตรี ให้ดำเนินการในลักษณะเป็นหน่วยงานของรัฐ และมีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยรัฐบาลจัดสรรเงินอุดหนุนให้กองทุนฯ เพื่อให้กองทุนฯ นำไปดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ คือ

๑) เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อจัดสรรให้กองทุนหมู่บ้านสำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ เพิ่มรายได้ และลดรายจ่าย หรือสำหรับการส่งเสริมและพัฒนาไปสู่การสร้างสวัสดิภาพ สวัสดิการ หรือประโยชน์ส่วนรวมอื่นใดให้แก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองนั้น

๒) เป็นผู้จัดหาแหล่งเงินทุนและประสานงานในการกู้ยืมเงินระหว่างกองทุนหมู่บ้าน ตามนัยมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ กู้เงินจากธนาคารออมสิน และธนาคาร หรือสถาบันการเงินของรัฐ โดยกระทรวงการคลังค้ำประกัน เพื่อเป็นเงินทุนเพิ่มเติมเป็นคราวๆ ตามความจำเป็นของกองทุน โดยรัฐบาลจะจัดสรรเงินงบประมาณชำระหนี้เงินกู้ดังกล่าว

๓) ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านของตนเอง

๔) สนับสนุนการเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองทั้งในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่มเพื่อแก้ไขปัญหา และเสริมสร้างศักยภาพและส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้าน หรือชุมชนเมือง

๕) สนับสนุนการเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ “ กทบ.” ประกอบด้วย

- ๑) นายกรัฐมนตรี หรือผู้ที่ นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ
- ๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นรองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
- ๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นรองประธานกรรมการ คนที่สอง
- ๔) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการนายกรัฐมนตรี ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน อธิบดีกรมบัญชีกลาง เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง
- ๕) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมาจากผู้แทนกรรมการกองทุนหมู่บ้านจำนวน สิบสี่คน
- ๖) ผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจำนวนห้าคน

โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ

ผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

๑) กองทุนฯ ได้โอนเงินให้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองทั้งสิ้น (ข้อมูล ณ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐) ๘๐,๓๓๘.๓ ล้านบาท ประกอบด้วยกองทุน จำนวน ๗๘,๐๑๓ กองทุน ๗ ละ ๑ ล้านบาท เป็นเงิน ๗๘,๐๑๓ ล้านบาท และเงินเพิ่มทุน ๑ ๐๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๒๓,๒๕๓ กองทุน เป็นเงิน ๒,๓๒๕.๓ ล้านบาท

๒) เงินภาคประชาชน (เงินออม / เงินหุ้น/ ค่าธรรมเนียม เงินบริจาค และอื่นๆ) เป็นเงินออมจากภาคประชาชนภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (สทบ.) รวมจำนวนเงินทั้งสิ้น ๒๙,๐๗๐ ล้านบาท (ยอดรวม ณ กันยายน ๒๕๔๙ - กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐)

๓) เงินจากการขยายวงเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน (ข้อมูล ณ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐) จาก

ธ.ก.ส.	จำนวน ๑๘,๑๒๒ กองทุน	วงเงิน ๑๖,๑๖๓ ล้านบาท
ธนาคารออมสิน	จำนวน ๕,๓๖๓ กองทุน	วงเงิน ๔,๙๓๙ ล้านบาท
ธนาคารกรุงไทย	จำนวน ๙๙๐ กองทุน	วงเงิน ๙๑๘ ล้านบาท
รวมทั้งสิ้น	๒๔,๔๗๕ กองทุน	วงเงิน ๒๒,๐๒๐ ล้านบาท

LIERT

- ๔) มีกระแสเงินทุนหมุนเวียนทั้งสิ้นจำนวน ๑๓๑,๔๒๘.๓ ล้านบาท ซึ่งเป็นเงินทุนจาก
 ภาครัฐ จำนวน ๘๐,๓๓๘.๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๑๒
 ภาคประชาชน จำนวน ๒๙,๐๗๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๑๒
 สถาบันการเงิน จำนวน ๒๒,๐๒๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๗๖

๕) การกู้ยืมเงินของสมาชิกกองทุน (ณ ตุลาคม ๒๕๕๙ - กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐)

วัตถุประสงค์การกู้ยืม	จำนวน (ราย/สัญญา)	วงเงิน (ล้านบาท)
-เกษตรกรรม	๔,๘๙๗,๖๐๓	๗๐,๔๑๓.๐
-ค้าขาย	๑,๐๓๒,๑๘๘	๑๕,๕๒๓.๕๒
-อุตสาหกรรม	๑๔๓,๐๑๔	๓,๕๕๗.๕๘
-บริการ	๑๘๗,๒๑๑	๒,๖๙๓.๘๐
-ฉุกเฉิน	๒๑๑,๙๘๗	๑,๖๕๘.๐๗
-กิจกรรมกลุ่ม	๙๘,๕๕๐	๑,๑๓๖.๐๕
รวมทั้งสิ้น	๖,๖๖๑,๕๙๓	๙๕,๗๖๑.๙๑
เฉลี่ยการกู้ยืม / ครั้ง	๑๔,๒๒๕ บาท	

๖) การชำระคืนเงินกองทุนหมู่บ้านและหนี้ค้างชำระ (ณ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐)

การชำระคืนเงินกู้	จำนวนราย	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	ร้อยละ
ส่งคืนตามสัญญา	๓,๗๗๙,๗๓๙	๕๐,๙๒๐.๐๓	๕๕.๙๓
ไม่ส่งคืนตามสัญญา (หนี้ค้างชำระ)	๑๒๖,๕๘๘	๑,๗๓๘.๑๙	๕.๐๗
รวม	๓,๙๐๖,๓๒๗	๕๒,๖๕๘.๒๒	๑๐๐

๗) การใช้วงเงินกู้ยืม และการชำระหนี้คืนแก่สถาบันการเงิน

(หน่วย:บาท)

แหล่งเงินกู้	วงเงินกู้	การเบิกใช้วงเงิน	การชำระคืน	ยอดคงค้าง
ธนาคารออมสิน	๘๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๗๙,๖๕๘,๙๖๗,๘๖๐.๐๐	๖๑,๒๗๐,๕๘๔,๒๕๗.๒๗	๑๘,๓๘๘,๕๘๓,๖๐๒.๗๖
ธนาคาร ธ.ก.ส.	๒๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๑๒,๕๗๑,๕๒๑,๕๖๓.๙๖	๗,๖๘๗,๙๑๙,๐๐๔.๕๒	๔,๘๘๓,๕๐๒,๕๕๙.๔๔
รวม	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๙๒,๒๓๐,๓๘๙,๓๒๓.๙๖	๖๘,๙๕๘,๕๐๓,๒๖๑.๖๙	๒๓,๒๗๑,๙๘๖,๐๖๒.๓๐

LIART

๘) แผนการดำเนินงานของกองทุนฯ ที่สำคัญ ๆ

แผนดำเนินงาน/โครงการสำคัญ	ความก้าวหน้าการดำเนินงาน
<p>๑. การจัดการความรู้</p> <p>๒. สถาบันการเงินชุมชนต้นแบบ (ธนาคารกองทุนหมู่บ้าน)ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>๓. การรณรงค์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับกองทุนหมู่บ้าน ตามโครงการกองทุนหมู่บ้าน “ร่วมคิด ร่วมทำ นำชีวิตสู่เศรษฐกิจพอเพียง”</p>	<p>๑.๑ กำหนดแผนปฏิบัติเพื่อดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาความสำเร็จของกองทุน (ถอดบทเรียน) - การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ (ตลาดนัดความรู้) - การรวบรวมและจัดการองค์ความรู้ (คลังความรู้) - การผลิตสื่อการเรียนรู้ (สิ่งพิมพ์/ VCD) - การเผยแพร่องค์ความรู้ <p>๑.๒ ได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการแก่พนักงาน สทบ. ส่วนกลาง และภูมิภาค เพื่อรับทราบและมี ทักษะการพัฒนาเพื่อการจัดการองค์ความรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำหลักสูตรการบริหารจัดการสถาบันการเงิน ชุมชน (ธนาคารกองทุนหมู่บ้าน) เพื่อฝึกอบรม คณะกรรมการกองทุนให้มีความรู้ และทักษะ ความสามารถบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชน โดยความร่วมมือระหว่าง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ธนาคารแห่งประเทศไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร ธนาคารกรุงไทย และ สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ <p>๓.๑ รณรงค์การบริหารจัดการกองทุนเพื่อสร้างการ เรียนรู้แก่คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองผ่านรายการ “ชีวิตที่พอเพียง” ทางสถานีโทรทัศน์ กองทัพบกช่อง ๕ และช่อง ๙</p> <p>๓.๒ จัดการเรียนรู้ผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานกองทุน หมู่บ้านหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ</p> <p>๓.๓ ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อ การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านฯ เพื่อเป็นเครื่องมือ แก้ไขปัญหาความยากจนในระดับครัวเรือนและชุมชน</p> <p>๓.๔ สร้างกระบวนการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมือง</p>

แผนดำเนินงาน/โครงการสำคัญ	ความก้าวหน้าการดำเนินงาน
๔. พัฒนาศักยภาพและส่งเสริมกิจกรรมเครือข่าย กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	- พัฒนาศักยภาพเครือข่ายกองทุนฯ ในการสร้างการเรียนรู้ การจดทะเบียนนิติบุคคล และการยกระดับเป็นสถาบันการเงินชุมชน
๕. ประเมินผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง	- สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ร่วมกับสำนักงานเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อยู่ในระหว่างการดำเนินการยกร่าง โครงการประเมินผลกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
๖. งานบริหารสำนักงานกองทุนฯ	- สรรหาบุคลากรที่มีความสามารถเข้าเป็นพนักงานของกองทุนฯ ตามโครงสร้างของสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ - พัฒนาบุคลากรของสำนักงานกองทุนฯ และเครือข่ายกองทุนฯ ให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะที่ดี ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบ - สนับสนุนการพัฒนากองทุนหมู่บ้านและชุมชน ในกิจกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนากองทุนหมู่บ้านและชุมชน ให้เป็นสถาบันการเงินระดับหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ปัญหา ข้อจำกัด และแนวทางแก้ไขในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ประเด็น	ปัญหา/ข้อจำกัด	แนวทางการดำเนินงาน
๑. ด้านระเบียบ แนวทางปฏิบัติ	- ระเบียบข้อบังคับของ สทบ. เปลี่ยนแปลงบ่อย - ระยะเวลาในการชำระคืน (ภายใน ๑ ปี) สั้นไป	- ประชาสัมพันธ์และทบทวนความเข้าใจในเจตนารมณ์และการนำไปใช้อย่างต่อเนื่อง - ทบทวน ทำคู่มือชี้แจง และให้สำนักงาน สทบ. สาขาจังหวัดเป็นหน่วยให้คำปรึกษาในระดับพื้นที่
๒. ด้านการบริหารจัดการกองทุน	- มีข้อจำกัดเรื่องความรู้เชิงกฎหมาย บัญชี และการบริหาร ทำให้เป็นอุปสรรคในการเดินหน้าเพื่อเป็นนิติบุคคล และธนาคารหมู่บ้าน (สถาบันการเงินชุมชน) รวมถึงการตลาด - การจัดเก็บเอกสารยังไม่เป็นระบบ เช่น สัญญา ผินกู้ การเงิน-บัญชี เป็นต้น - คนจนหรือคนด้อยโอกาส มีโอกาสเข้าถึงกองทุนน้อยกว่าคนกลุ่มอื่น เพราะไม่มีใครกล้าคำปะกันให้	- เร่งพัฒนาศักยภาพด้านการบริหารจัดการ โดยเฉพาะการจัดทำ บัญชี กฎหมายที่เป็นมาตรฐาน - ส่งเสริมผลักดันผู้นำที่ดีมีความสามารถ และจิตสำนึกที่ดีต่อชุมชนมาร่วมทำมาหากองทุน - สร้างความเข้าใจให้กองทุนต่าง ๆ แก่ไซะเบียของตนเองให้เอื้อต่อคนจน

ประเด็น	ปัญหา/ข้อจำกัด	แนวทางการดำเนินงาน
๓. ด้านการประสาน เชื่อมโยงการพัฒนา	- การทำงานระหว่างกองทุนและภาคี พัฒนาต่าง ๆ ยังไม่เชื่อมต่อประสานกัน เท่าที่ควร - การประชาสัมพันธ์เรื่องบทบาท หน้าที่ ของภาคีพัฒนาต่าง ๆ ไม่ต่อเนื่อง	- สร้างความเข้าใจในการทำงาน ร่วมกันกับชุมชน เชื่อมโยงการใช้ วัฒนธรรม ศาสนาช่วยในการ ขับเคลื่อนงานกองทุน - เร่งพัฒนากลไกเครือข่ายกองทุน ให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์
๔. ด้านการติดตาม ประเมินผล	- การติดตามตรวจสอบในเชิงพัฒนาไม่ ต่อเนื่อง ครอบคลุมทันต่อสถานการณ์	- ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้อง ทราบถึงสถานการณ์ และสร้าง ความเข้าใจต่อเจตนารมณ์ของ นโยบายที่ถูกต้อง
๕. ด้านฐานข้อมูล	- ระบบฐานข้อมูลยังไม่ได้มาตรฐาน เชื่อมโยงกันเป็นโครงข่ายตั้งแต่ระดับ ตำบลจนถึงระดับประเทศ - กองทุนหมู่บ้านยังไม่ค่อยให้ความสำคัญ กับการจัดเก็บและพัฒนาให้ทันสมัย	- พัฒนาระบบข้อมูลให้เป็นระบบ มาตรฐาน เพื่อเป็นเครื่องมือการ ตัดสินใจและการวางแผน
๖. ด้านอื่น ๆ	- ขาดการสืบทอดความรู้และการบริหาร จัดการกองทุนหมู่บ้านและชาดแนวร่วม ทางความคิดจากคนรุ่นใหม่ (เพราะ กรรมการส่วนใหญ่จะเป็นผู้สูงอายุ) - ผู้มีอิทธิพลและกลุ่มอิทธิพลแทรกแซง การดำเนินงานภายในของกองทุน	- ส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่ได้มีส่วน ร่วมและส่วนเกี่ยวข้องกับการ บริหารจัดการกองทุน

๓. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๓.๑ คณะกรรมการมีข้อสังเกตเกี่ยวกับ ภาระหน้าที่หลักของกองทุนฯ ในการพัฒนา
ศักยภาพของเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ในการสร้างการเรียนรู้ การยกระดับให้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้เป็นสถาบันการเงิน
ของชุมชน ด้วยจำนวนกองทุนที่มีอยู่ทั้งสิ้นจำนวน ๗๘,๐๑๓ กองทุน และผู้เกี่ยวข้องอีกเป็นจำนวนมาก
นับได้ว่าเป็นภาระที่หนักมากสำหรับกองทุนฯ ที่จะดำเนินการพัฒนากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
ให้ไปสู่เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล แม้ว่าปัจจุบัน กองทุนฯ ได้ดำเนินการจัดทำ
คู่มือการดำเนินงานของเครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน การให้การเรียนรู้ภายในเครือข่าย รวมถึงการประชุม
เชิงปฏิบัติการให้แก่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไปแล้วหลายรุ่น แต่ผลยังไม่เป็นที่ปรากฏแน่ชัดว่า
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง สามารถพัฒนาเป็นสถาบันการเงินชุมชนได้อย่างเป็นรูปธรรม

คณะกรรมการการมีข้อเสนอแนะว่า กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (กทบ.) ควรกำหนด มาตรฐาน เงื่อนไข กฎเกณฑ์ คุณสมบัติที่ชัดเจน ว่ากรณีใดบ้างที่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจะได้รับการพัฒนาให้เป็นสถาบันการเงินหมู่บ้าน ชุมชนเมืองได้ แนวทางการพัฒนากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ให้เป็นสถาบันการเงินหมู่บ้านและชุมชน จะดำเนินการอย่างไร กองทุนฯ ต้องกำหนดให้ชัดเจน และประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน สิทธิประโยชน์ของสมาชิกกองทุนฯ ดังกล่าวมีสิทธิประโยชน์อะไรบ้าง เมื่อได้รับการพัฒนากองทุนจนได้รับการอนุญาตให้เป็นสถาบันการเงินหมู่บ้านชุมชนเมือง นอกจากนี้ กองทุนฯ ควรจะจัดทำโครงการนำร่องสำหรับโครงการพัฒนากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (สถาบันการเงินหมู่บ้านต้นแบบ) ให้เป็นสถาบันการเงินหมู่บ้านและชุมชนเมืองอย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงการวางเป้าหมายการดำเนินงานในแต่ละปีงบประมาณไว้ด้วย

๓.๒ คณะกรรมการการมีข้อสังเกตเกี่ยวกับโครงการสถาบันการเงินชุมชนต้นแบบ

กองทุนได้ดำเนินการจัดโครงการสถาบันการเงินชุมชนต้นแบบขึ้น โดยการฝึกอบรม คณะกรรมการกองทุนให้มีความรู้ทักษะเพื่อให้สามารถบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนได้ โดยได้รับความร่วมมือจาก สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ธนาคารแห่งประเทศไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารกรุงไทย โดยการคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ ละ ๓ คน รวม ๙๐ คน (จังหวัดอุบลราชธานี) เพื่อทดสอบหลักสูตรการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชน กองทุนฯ ยังไม่ประกาศผลการประเมินโครงการการฝึกอบรมว่ามีผลเป็นอย่างไร สามารถนำมาพัฒนาใช้กับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนทั้งระบบได้หรือไม่

คณะกรรมการการมีข้อเสนอแนะว่า เนื่องจากการบริหารจัดการสถาบันการเงินหมู่บ้านและชุมชนนั้น คณะผู้บริหารสถาบันการเงินดังกล่าวต้องมีทักษะ ความรอบรู้ ในเรื่อง การบริหารความเสี่ยง การใช้ระบบสารสนเทศกับการบริหารจัดการ เทคนิค และเครื่องมือที่ใช้ในการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชน รวมถึงมีความรู้ในเรื่องระเบียบ ข้อบังคับและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี มิฉะนั้น การบริหารอาจติดขัดไม่ราบรื่น อาจสร้างความเสียหายมาสู่สถาบันการเงินดังกล่าวได้ กองทุนฯ จึงควรมีมาตรการเฝ้าระวังกำกับดูแลตรวจสอบ และมาตรการช่วยเหลือสถาบันการเงินดังกล่าวเมื่อเกิดปัญหาขึ้น ทั้งนี้ควรพิจารณาถึงการดำเนินการออกเป็นระเบียบ หรือกฎหมาย เพื่อให้เกิดความรัดกุม และลดความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคต

๓.๓ คณะกรรมการการมีข้อสังเกตเกี่ยวกับการสรรหาและพัฒนาบุคลากรของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (กทบ.)

กองทุนฯ ยังขาดบุคลากรอยู่เป็นจำนวนมาก และยังคงเร่งรัดพัฒนาพนักงานและเจ้าหน้าที่ของกองทุนฯ ในหลายด้าน คณะกรรมการการมีข้อเสนอแนะว่า กองทุนฯ ต้องเร่งรัดสรรหาพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ได้ตามโครงสร้าง โดยเฉพาะ ควรจัดหาพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความชำนาญในเรื่องนี้ มาบ้างแล้ว และมีความกระตือรือร้นที่จะเข้ามาร่วมงานกับกองทุนฯ ในขณะเดียวกัน กองทุนฯ ควรขอความร่วมมือจากสถาบันการเงิน หรือหน่วยงานภาครัฐฯ หรือเอกชน ที่เกี่ยวข้องมาให้การฝึกอบรมและพัฒนาทักษะของพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นประจำและต่อเนื่อง เพื่อให้กองทุนฯ มีพนักงาน เจ้าหน้าที่ที่เพียงพอ และมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานให้แก่กองทุนฯ อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๔ คณะกรรมาธิการมีข้อสังเกตเกี่ยวกับงบการเงินของกองทุน

๓.๔.๑ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบัญชีลูกหนี้กองทุนหมู่บ้านและกองทุนชุมชนเมือง (ตามงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ และ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙) ปรากฏว่ากองทุนฯ มีลูกหนี้กองทุนหมู่บ้านและกองทุนชุมชนเมือง คงค้างดังนี้

รายการ	หน่วย:บาท		
	ปี ๒๕๕๙*	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๗
ลูกหนี้กองทุนหมู่บ้าน และกองทุนชุมชนเมือง	๘๐,๒๙๐,๕๐๐,๐๐๐	๗๙,๘๑๘,๕๐๐,๐๐๐	๗๗,๕๕๕,๕๐๐,๐๐๐
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	๗๙,๘๑๘,๕๐๐,๐๐๐	๗๘,๓๗๙,๑๗๕,๐๐๐	๗๕,๙๒๕,๑๗๕,๐๐๐
ลูกหนี้สุทธิ	๔๗๒,๐๐๐,๐๐๐	๑,๔๓๙,๒๒๕,๐๐๐	๑,๖๖๑,๖๒๕,๐๐๐

* ปี ๒๕๕๙ เป็นงบการเงินที่ยังไม่ผ่านการตรวจสอบของ ส.ต.ง.

หมายเหตุประกอบงบการเงินสำหรับงวดตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ ข้อ ๒.๔ ระบุไว้ว่า “ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ได้รับรู้เงินที่จ่ายให้หมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนเป็นลูกหนี้ เพื่อให้เป็นไปตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ต่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑๒๑๙๘๖ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ซึ่งได้ตีความว่า กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (องค์การมหาชน) เป็นเจ้าของเงินที่หมู่บ้านและชุมชนเมืองทั้งหมด โดยได้ปรับปรุงงบการเงินปี ๒๕๕๗ และปรับปรุงย้อนหลังงบการเงินปี ๒๕๕๖ ซึ่งนำมาเปรียบเทียบกับ แต่ยังไม่ได้รับรู้ดอกผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานเงินทุนหมุนเวียนของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองดังกล่าว เนื่องจากยังไม่ได้รับข้อมูลจำนวนดอกผลที่เกิดขึ้น และไม่สามารถประมาณมูลค่าได้อย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ เงินที่จ่ายเป็นเงินทุนหมุนเวียนให้แก่ลูกหนี้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งไม่ใช่ส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราดังนี้”

ระยะเวลาที่ค้างชำระ	อัตราร้อยละของค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ
เกินกว่า ๖ เดือน ถึง ๑ ปี	๕๐
เกินกว่า ๑ ปี ถึง ๒ ปี	๗๕
เกินกว่า ๒ ปี	๑๐๐

คณะกรรมาธิการมีข้อสังเกตว่า การที่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ในบัญชีลูกหนี้กองทุนหมู่บ้านและกองทุนชุมชนเมือง ไว้เป็นจำนวนสูงมาก กองทุนฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อประการใด กรณีนี้อาจพิจารณาได้เป็น ๒ นัย กล่าวคือ

นัยที่ ๑ โดยที่เงินจำนวนดังกล่าว เป็นเงินของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (กทบ.) กองทุนฯ ได้ให้เงินจำนวนนี้ไปเป็นเงินทุนหมุนเวียนของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งปัจจุบันยังคงดำเนินการอยู่ ซึ่งหากเงินดังกล่าวถือเป็นเงินทุนหมุนเวียน การชำระคืนคงต้องมี

ระยะเวลาเกินกว่า ๒ ปีอย่างแน่นอน ซึ่งการกำหนดให้ตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ กับเงินทุนหมุนเวียน น่าจะไม่สอดคล้องกันกับวิธีการปฏิบัติงานจริง

นัยที่ ๒ ในกรณีนี้ กองทุนฯ อาจถือว่าเงินให้กู้ยืมที่กองทุนฯ (กทบ.) ให้แก่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ไปเป็นเงินทุนหมุนเวียน เป็นเงินกู้ที่มีกำหนดการผ่อนชำระเป็นรายเดือนหรือรายปี การขาดผ่อนชำระ หรือปฏิบัติไม่ได้ตามเงื่อนไข จึงได้ตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญขึ้น ตามอัตราที่กองทุนฯ ได้กำหนดให้ตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญไว้ข้างต้น กรณีนี้ถือได้ว่า กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีการบริหารจัดการหนี้ไม่ดี จนไม่อาจจะชำระคืนแก่กองทุนฯ ได้ตามเงื่อนไข

คณะกรรมการการมีข้อเสนอแนะว่า บัญชีลูกหนี้กองทุนหมู่บ้านและกองทุนชุมชนเมือง กองทุนฯ ควรจัดให้เป็นลูกหนี้เงินกู้ยืม โดยมีกำหนดระยะเวลาการผ่อนชำระ (ตามนัยที่ ๒) จำนวนเงินที่ผ่อนชำระคืนที่แน่นอน เพื่อให้เกิดความชัดเจนขึ้นทั้งสองฝ่าย ส่วนการที่กองทุนหมู่บ้านและกองทุนชุมชนเมืองจะนำไปเป็นเงินทุนหมุนเวียนหรือไม่ อย่างไร ก็เป็นเรื่องที่กองทุนหมู่บ้านและกองทุนชุมชนเมืองนำไปดำเนินการ ตามเงื่อนไขหลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ ทั้งนี้ การดำเนินการในลักษณะดังกล่าว ยังช่วยให้เจ้าหน้าที่ติดตามควบคุมและตรวจสอบการใช้เงินกู้ยืมของกองทุนหมู่บ้านและกองทุนชุมชนเมือง ได้อย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน สะดวกต่อการปฏิบัติงาน และที่สำคัญยิ่งคือการประเมินผลการบริหารจัดการของกองทุนหมู่บ้าน และกองทุนชุมชนเมือง

๔.๑.๒ บัญชีลูกหนี้อื่นๆ ที่ปรากฏในงบการเงินเป็นดังนี้

รายการ	หน่วย: บาท		
	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๗
ลูกหนี้อื่นๆ	๑๓,๒๙๖,๖๕๐	๖๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐

คณะกรรมการการมีข้อสังเกตว่า บัญชีลูกหนี้อื่นๆ เพิ่มขึ้นมากในปี ๒๕๕๙ ซึ่งมียอดเงินถึง ๑๓,๒๙๖,๖๕๐ บาท เมื่อเทียบกับปีก่อนๆ (ปี ๒๕๕๘ จำนวน ๖๐๐,๐๐๐ บาท และปี ๒๕๕๗ จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท) พบว่า ในปี ๒๕๕๙ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ได้ทตรงจ่ายเงินให้แก่พนักงานเพื่อไปปฏิบัติหน้าที่ จำนวน ๓๑ รายการ รวมเป็นเงิน ๑๓,๒๓๓,๒๖๕ บาท และได้ชำระคืนแล้ว ๑,๙๓๖,๖๑๕ บาท คงเหลือลูกหนี้เงินยืมจำนวนดังกล่าว ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ จำนวนเงินที่คงค้างอยู่ในบัญชีดังกล่าวมียอดเงินค่อนข้างสูงมาก กองทุนฯ ควรเร่งดำเนินการติดตามและทบทวนระเบียบปฏิบัติของกองทุนฯ ในการดำเนินการในเรื่องนี้โดยใกล้ชิด เนื่องจากการที่กองทุนฯ มียอดเงินคงค้างในบัญชีนี้อยู่เป็นจำนวนมาก และไม่ได้กำหนดระยะเวลาในการนำส่งคืน หรือเคลียร์บัญชีกัน อาจเป็นช่องทางให้เกิดความเสียหายแก่กองทุนฯ ได้

๔.๕ คณะกรรมการการมีข้อสังเกตในประเด็นปรัชญา หลักการ เหตุผลและความมุ่งหมายของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ในประเด็นความเป็นไปได้และความสมบูรณ์ของโครงการ เห็นควรให้มีการประเมินสรุปในสิ่งที่ทำมาแล้วในแต่ละปี รวมทั้งความคุ้มค่าในงบประมาณซึ่งต้องจ่ายไป

